

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lag om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag och till vissa andra lagar

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

I denna proposition föreslås att lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, lagen om sjömanspensioner, lagen om pensionsstiftelser och lagen om försäkringskassor ändras. Syftet med propositionen är att utveckla riskhanteringen i pensionsanstalterna för den privata sektorn genom att förutsätta att arbetspensionsförsäkringsbolag, pensionsstiftelser, pensionskassor samt Sjömanspensionskassan genomför en risk- och solvensbedömning. I risk- och solvensbedömningen ska pensionsanstalten som en del av sitt strategiska beslutsfattande bedöma hur väsentliga risker inverkar på bolagets verksamhet samt vilka åtgärder som är motiverade för att hantera de risker som kommit fram vid bedömningen. Risk- och solvensbedömningen ska göras regelbundet och den ska uppdateras utan dröjsmål om riskerna har förändrats väsentligt.

I propositionen föreslås dessutom att giltighetstiden förlängs för den temporära lag genom vilken sådana bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag på vissa villkor har tillåtits använda främmande kapital. Det föreslås att lagens giltighetstid förlängs med två år så att lagen är i kraft till utgången av 2019.

Lagarna avses träda i kraft vid ingången av 2017.

MOTIVERING

1 Nuläge

1.1 Pensionsanstalters riskhantering och solvens

Bestämmelser om arbetspensionsförsäkringsbolags riskhantering finns i försäkringsbolagslagen (521/2008) och lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997). Bestämmelser om pensionsstiftelsers riskhantering finns i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995), om pensionskassors riskhantering i lagen om försäkringskassor (1164/1992) och om sjömanspensionskassans riskhantering i lagen om sjömanspensioner (1290/2006).

Ett arbetspensionsförsäkringsbolags riskhantering är en del av bolagets förvaltningssystem, vars uppgift är att göra det möjligt att leda bolagets verksamhet enligt sunda och försiktiga affärsprinciper.

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska ha ett med beaktande av arten och omfattningen av bolagets verksamhet tillräckligt riskhanteringssystem som ska innefatta fortlöpande identifiering, mätning, uppföljning, övervakning och rapportering av de risker som bolaget exponeras för och av den sammanlagda riskexponeringen. Riskhanteringen ska omfatta hantering av kapital och ansvarsförpliktelser, placeringar, likviditet, hantering av koncentrationsrisker och hantering av operativa risker. Bolaget ska dessutom ha en riskhanteringsfunktion som är oberoende av risktagningsfunktionerna. För riskhanteringssystemet ska det finnas av bolagets styrelse godkända skriftliga verksamhetsprinciper, som styrelsen också ska bedöma regelbundet.

I pensionsstiftelser, pensionskassor och Sjömanspensionskassan ska styrelsen sköta anstaltens förvaltning och se till att dess verksamhet ordnas på ett ändamålsenligt sätt. Styrelsen skall se till att pensionsanstalten med beaktande av arten och omfattningen av dess verksamhet har tillräckliga riskhanteringssystem. Finansinspektionen har befogenheter att meddela närmare föreskrifter om hur pensionsanstalternas riskhantering ska ordnas.

Enligt Finansinspektionens föreskrifter avses med pensionsstiftelsers och pensionskassors riskhantering identifiering, analys, begränsning och kontroll av de risker som verksamheten medför och som är väsentligen förknippade med verksamheten. Riskhanteringen utgör en del av den interna kontrollen och den ska ordnas på så sätt att pensionsstiftelsens eller pensionskassans styrelse godkänner alla principer som gäller kontroll av betydande risker. Riskhanteringssystemet ska täcka i synnerhet risker i anslutning till pensionsansvaret och täckningen av pensionsansvaret, utvecklingen av solvens, placeringsverksamheten och den operativa verksamheten. Pensionsstiftelsen eller pensionskassan ska dessutom i tillräcklig omfattning försäkra sig om att den har en riskkontrollfunktion, som är oberoende av risktagningsfunktionen.

I lagen om pensionsstiftelser och lagen om pensionskassor föreskrivs också om en riskhanteringsplan, som är en del av pensionsanstaltens placeringsplan. Pensionsstiftelsens eller pensionskassans styrelse ska fastställa en riskhanteringsplan för fem år, vilken gäller användningen av understödsavgifter eller försäkringspremier för att stödja solvensen. När solvensen försvagas får behovet att höja understödsavgifterna eller försäkringspremierna inte bli så stort att arbetsgivarens betalningsförmåga äventyras. Planen ska tillställas Finansinspektionen. Pensionsstiftelsen eller pensionskassan ska göra upp en ny plan om tillsynsmyndigheten anser att det inte går att genomföra riskhanteringsplanen.

Pensionsstiftelsens eller pensionskassans styrelse ska tillämpa planen när den fastställer den årliga nivån på understödsavgifterna eller försäkringspremierna.

För att pensionsstiftelsen eller pensionskassan ska kunna hänföra den post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska den i riskhanteringsplanen beskriva vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionsstiftelsens placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen förstärks genom understödsavgifter eller försäkringspremier eller sänkningar av avgifterna eller premierna begränsas.

Enligt Finansinspektionens föreskrifter ska det i riskhanteringsplanen tas ställning till med vilka åtgärder (upplösning av verksamhetskapital, höjning av understödsavgifter eller försäkringspremier) pensionsstiftelsen eller pensionskassan reagerar på risker som eventuellt realiserar i olika situationer (på olika solvensnivåer). I planen ska ingå en prognos över avgiftsnivån eller premienivån i händelse av en ogynnsam utveckling. Planen ska lämnas in till Försäkringsinspektionen tillsammans med placeringsplanen.

Med pensionsanstaltens solvens avses deras förmåga att klara av olika risker som hotar pensionsförsäkringsverksamheten. Vid beräkningen av pensionsanstaltens solvensgräns beaktas alla med tanke på pensionsanstaltens verksamhet väsentliga risker i anstaltens placeringsverksamhet samt försäkringsriskerna. Solvensgränsen anger det belopp av solvenskapital som pensionsanstalten ska ha för försäkrings- och placeringsrisker. Solvensgränsen är desto högre ju större risk som pensionsanstaltens placeringar är behäftade med. Pensionsanstaltens styrelse är skyldig att till vissa delar fatta beslut om på vilka grunder riskerna ska beaktas och att övervaka att grunderna är uppdaterade och tillämpningen av dem. Styrelsen ska årligen godkänna en redogörelse för de totala konsekvenserna av tillämpningen av grunderna för solvensgränsen. Bestämmelserna om pensionsanstaltens solvens har reviderats genom lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar (315/2015). Reformerna träder i kraft vid ingången av 2017.

Lagen om försäkringsbolag innehåller bestämmelser om risk- och solvensbedömning som grundar sig på direktiv 2009/138/EG (Solvens II). Försäkringsbolaget ska som en del av sin riskhantering genomföra en sådan risk- och solvensbedömning av bolagets affärsverksamhet och strategi som omfattar vissa delområden som anges i lagen. Risk- och försäkringsbedömningen är en central del av försäkringsbolagets riskhantering enligt Solvens II.

I Finland genomfördes bestämmelser om risk- och solvensbedömning i försäkringsbolagslagen genom lagen om ändring av försäkringsbolagslagen (981/2013). Genom lagändringen intogs bestämmelser om i synnerhet förvaltning från Solvens II i försäkringsbolagslagen redan innan det egentliga Solvens II trädde i kraft. Försäkringsbolagslagen tillämpas inte till dessa delar på arbetspensionsförsäkringsbolag, så för närvarande finns inga bestämmelser om risk- och solvensbedömning för arbetspensionsbolag. Bestämmelserna om arbetspensionsförsäkringsbolags solvens och förvaltning är nationella och avviker från bestämmelserna i försäkringsbolagslagen.

Även i bestämmelserna om kreditinstitut finns bestämmelser om processen för att hantera kapitaltäckningen (s.k. ICAAP) som kan jämföras med risk- och solvensbedömningen.

1.2 Kreditupptagning i dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag

Genom lagen om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (1353/2014) fogades till lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag temporärt en ny 5 a §, som trädde i kraft

den 1 januari 2015 och som gäller till och med den 31 december 2017. Syftet med lagändringen är att skapa förutsättningar för att öka produktionen av hyresbostäder. Genom lagändringen tillåts extern upptagning av lån för ett bostadsaktiebolag som är en dottersammanslutning till ett arbetspensionsförsäkringsbolag förutsatt att beloppet av främmande kapital i bokslutet, eller koncernbokslutet om ett sådant krävs, inte överstiger 50 % av balansomslutningen.

Fastän lagen inte innehåller några krav på hur stor andel av bostäderna i ett bostadsaktiebolag som är dottersammanslutning ska vara hyresbostäder bedömde man att målet att uttryckligen öka produktionen av hyresbostäder skulle uppnås eftersom arbetspensionsförsäkringsbolagens direkta placeringar i bostadsfastigheter nästan uteslutande är hyresbostäder. Eftersom lagen om pensionsstiftelser, lagen om försäkringskassor, lagen om sjömanspensioner, lagen om pension för lantbruksföretagare och författningar på lägre nivå inte innehåller begränsningar om upptagning av lån för dottersammanslutningar till de pensionsanstalter som bedriver verksamhet enligt lagarna, fanns det inget behov att ändra på annan lagstiftning som gäller arbetspension inom den privata sektorn. Lagen tillämpas till och med den 31 december 2032 på sådana bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag och som bildas medan lagen är i kraft. Det konstaterades att övergångsbestämmelsen behövs för att arbetspensionsförsäkringsbolagen inte omedelbart efter att giltighetstiden för lagen upphört ska behöva vidta åtgärder, såsom återbetalning av utomstående lån, för att det bildade bostadsaktiebolaget ska fylla de krav som ställs i den permanenta lagstiftningen. Även byggandet kan vara på hälft när lagens giltighetstid löper ut.

2 Föreslagna ändringar

2.1 Risk- och solvensbedömning

Det föreslås att till lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag, lagen om sjömanspensioner, lagen om pensionsstiftelser och lagen om pensionskassor fogas en ny bestämmelse om risk- och solvensbedömning. Pensionsanstalten ska göra risk- och solvensbedömningen regelbundet och uppdatera den när riskerna förändras väsentligt. Risk- och solvensbedömningen ska utgöra en del av den strategiska planeringen och styrningen av pensionsanstaltens verksamhet.

Avsikten är att risk- och solvensbedömningen ska betjäna pensionsanstaltens styrelse och operativa ledning vid ledandet av pensionsanstalten. Bedömningen kompletterar och delvis ersätter de nuvarande bestämmelserna om risker och samlar pensionsanstaltens riskanalyser. Bedömningen innehåller samlad analys av risker som väsentligt inverkar på pensionsanstaltens verksamhet och hanteringen av dem. Bedömningen ger en helhetsbild av de risker som pensionsanstalten har exponerats för eller kan exponeras för i framtiden. Risk- och solvensbedömningen ska beaktas i pensionsanstaltens strategiska beslutsfattande och riskhanteringssystem samt när placeringsplanen görs upp. På så vis ger den en grund för styrelsens beslutsfattande. Styrelsens styrande roll när bedömningen upprättas är viktig.

Upprättandet av risk- och solvensbedömningen ska vara en del av pensionsanstaltens riskhantering. När riskerna bedöms ska pensionsanstaltens riskprofil och strategi beaktas. Risk- och solvensbedömningen ska vara en skräddarsydd process som lämpar sig för pensionsanstaltens egen organisationsstruktur och riskhanteringssystem. Bedömningen ska stå i proportion till arten och omfattningen av de inneboende riskerna i bolagets verksamhet.

Vid bedömningen ska man kunna använda till exempel stresstest, känslighetsanalyser eller omvända stresstest. Alla väsentliga risker ska beaktas, alltså även risker som står utanför beräkningen av solvensgränsen.

I risk- och solvensbedömningen ska man analysera hur väsentliga riskfaktorer inverkar på pensionsanstaltens verksamhet som bedöma vilka åtgärder som är motiverade för att hantera dessa risker. Vid bedömningen borde man identifiera olika risker och uppskatta deras betydelse samt bedöma riskernas art och hur effektiva pensionsanstaltens riskhanteringsmetoder är.

Vid bedömningen ska man beakta även andra risker än placeringsrisker, såsom operativa risker. För sådana väsentliga risker som ännu inte går att mäta bör man skapa bedömningsförfaranden. I risk- och solvensbedömningen ska pensionsanstalten även uppskatta de risker som verksamheten exponeras för på lång sikt.

I risk- och solvensbedömningen ska man också beakta de verkningar som följer av att pensionsanstaltens försäkringsbestånd och placeringsfördelning avviker från det genomsnittliga försäkringsbeståndet och placeringsfördelningen inom arbetspensionssystemet. Arbetspensionsförsäkringsbolagens försäkringspremier, ansvarsskuld och avkastningskravet på ansvarsskulden bestäms enligt beräkningsgrunder som är gemensamma för bolagen. Avkastningskravet på sjömanspensionskassans försäkringstekniska ansvarsskuld och avkastningskravet på pensionsstiftelsernas och pensionskassornas pensionsansvar bestäms på samma sätt som i arbetspensionsförsäkringsbolagen. Om pensionsanstaltens riskprofil, solvens eller försäkringsbeståndets struktur avviker från genomsnittet inom arbetspensionssystemet medför det en avvikelserisk för pensionsanstalten.

Pensionsstiftelserna och pensionskassorna ska i sin risk- och solvensbedömning ta ställning till hur pensionsstiftelsen eller pensionskassan i olika situationer ska förbereda sig på risker som förorsakas av olika faktorer med solvenskapital och även med understödsavgifter som tas ut i framtiden med hänsyn till arbetsgivarens eller deläggarens förmåga att klara av sina avgifts- eller premieförpliktelser. Dessutom ska de bedöma vilka konsekvenser riskhanteringsmodellen har för understödsavgifternas utveckling. Bedömningen ökar pensionsstiftelsens eller pensionskassans och arbetsgivarens eller deläggarens riskmedvetenhet och arbetsgivaren eller delägaren kan bättre förbereda sig på eventuella framtida kostnader.

Enligt 48 d § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser ska pensionsstiftelsen som en del av placeringsplanen fastställa en riskhanteringsplan för fem år, vilken gäller användningen av understödsavgifter för att stödja solvensen. Pensionsstiftelsen kan lämna in planen till Finansinspektionen och göra upp en ny plan om Finansinspektionen anser att det inte går att genomföra planen. Pensionsstiftelsens styrelse ska tillämpa planen när den fastställer den årliga nivån på understödsavgifterna. Motsvarande bestämmelser ingår i 83 e § i lagen om försäkringskassor. Eftersom pensionsstiftelser och pensionskassor i fortsättningen ska bedöma användningen och utvecklingen av understödsavgifterna eller försäkringspremierna på lång sikt i risk- och solvensbedömningen, föreslås att 48 d § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 e § 1 mom. i lagen om försäkringskassor, som innehåller bestämmelser om riskhanteringsplaner, upphävs. I 48 d § 4 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 e § 4 mom. i lagen om försäkringskassor stryks hänvisningen till 1 mom.

Enligt 48 h § 1 mom. i lagen om pensionsstiftelser ska pensionsstiftelsen i riskhanteringsplan också beskriva användningen av den post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt. Enligt 48 h § 2 mom. ska pensionsstiftelsen följa hur de mål som i riskhanteringsplanen uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionsstiftelsen kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital om pensionsstiftelsens verksamhet inte motsvarar riskhanteringsplanen. Pensionskassorna berörs av motsvarande bestämmelser med stöd av 83 u § i lagen om pensionskassor. Det föreslås att 48 h § 1 och 2 mom. i lagen om pensionsstiftelser och 83 u § 1 och 2 mom. i lagen om försäkringskassor ändras så att pensionsstiftelsen eller pensionskassan i fortsättningen ska beskriva användningen av den post som baserar sig på

tillskottsplikten i risk- och solvensbedömningen. Den bedömning av understödsavgifter och av den post som baserar sig på tillskottsplikten som för närvarande ingår i riskhanteringsplanen ska i fortsättningen i sin helhet ingå i pensionsstiftelsens eller pensionskassans risk- och solvensbedömning.

När de paragrafer som gäller pensionsstiftelsers och försäkringskassors riskhanteringsplan upphävs upphör också Finansinspektionens befogenheter att meddela föreskrifter om riskhanteringsplanen. Eftersom det är motiverat att behålla bemyndigandet att meddela föreskrifter om den post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt och övervakningen av den, föreslås att bemyndigande att meddela föreskrifter om detta fogas till lagen om pensionsstiftelser i ett nytt 48 h § 5 mom. och till lagen om försäkringskassor i ett nytt 83 u § 5 mom.

Pensionsanstalten ska uppdatera risk- och solvensbedömningen regelbundet och utan dröjsmål om riskerna har förändrats väsentligt. Styrelsen ska på förhand fastställa bedömningsfrekvensen och de situationer där bedömningen ska uppdateras.

Ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen och slutsatser om den ska lämnas in till Finansinspektionen. Sammandraget ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena. Resultaten av bedömningen ska inte ha någon inverkan på de solvenskrav som gäller pensionsanstalten.

2.2 Förlängd giltighetstid för bestämmelserna om kreditupptagning i dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag

Enligt punkt 4 i statsminister Juha Sipiläs regeringsprogram genomför regeringen ett omfattande program för att öka bostadsbyggandet. De bostadspolitiska riktlinjerna anges närmare i bilaga 4 till regeringsprogrammet. En åtgärd är att arbetspensionsbolag tillåts fortsätta att använda främmande kapital i bostadsplaceringar fram till 2019.

I enlighet med skrivningen i regeringsprogrammet föreslås att giltighetstiden förlängs för den temporära lag som gör det möjligt för bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag att på vissa villkor använda främmande kapital. Det föreslås att den temporära lagens giltighetstid förlängs med två år så att den är i kraft till och med den 31 december 2019. Samtidigt förlängs också lagens tillämpningstid med två år. Lagen ska tillämpas till och med den 31 december 2034 på sådana bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag och som bildas medan lagen är i kraft.

I de yttranden som erhöles om den nuvarande temporära lagen konstaterades allmänt att den korta fristen är problematisk, eftersom det är mycket tidskrävande att bygga ett nytt bostadsbyggnadsobjekt. Även social- och hälsovårdsutskottet fäste i sitt betänkande (ShUB 31/2014 rd) uppmärksamhet vid den korta fristen, liksom ekonomiutskottet i sitt utlåtande (Ek UU 41/2014 rd). Den förlängning av fristen som nu föreslås beaktar dessa synpunkter.

3 Propositionens konsekvenser

Pensionsanstalterna ska redan enligt den nuvarande lagstiftningen ha ett riskhanteringssystem. Kravet på risk- och solvensbedömning medför inte i sig några betydande nya uppgifter för pensionsanstalterna. Genomförandet av den nya lagstiftningen förutsätter ändå att pensionsanstalternas befintliga processer och rutiner ändras och utvecklas. Risk- och solvensbedömningen sammanför pensionsanstaltens riskanalyser. Risk- och solvens-

bedömningen framhäver mera än nu pensionsanstaltens styrelses roll i riskhanteringen. Styrelsen deltar intensivare än förr i processen för genomförande av risk- och solvensbedömningen. Tillsynsmyndigheten tillställs ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen. Av pensionsstiftelser och pensionskassor förutsätts inte längre en separat riskhanteringsplan, eftersom den skulle överlappa risk- och solvensbedömningen. Risk- och solvensbedömningen hjälper Finansinspektionen att få en helhetsbild av pensionsanstalternas risker och riskhantering samt underlättar skötseln av Finansinspektionens tillsynsuppgift. Förslaget utvecklar kännedomen om pensionsanstalternas risker och dessas effekter ytterligare.

Avsikten är att samordna Finansinspektionens föreskrifter om riskhantering med de ändringar som föreslås här.

Förlängningen av giltighetstiden för den temporära lag som tillåter dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag att uppta lån bedöms göra produktionen av bostadsfastigheter mer lockande, eftersom arbetspensionsförsäkringsbolagen genom lagändringen får mer tid på sig att förbereda och påbörja nya byggnadsprojekt. Den temporära lagen har trätt i kraft vid ingången av 2015, så det är fortfarande svårt att bedöma den temporära lagens inverkan på produktionen av hyresbostäder. Enligt Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf har arbetspensionsförsäkringsbolagen upplevt att den temporära lagen är till nytta och den har möjliggjort nya hyresbostadsprojekt. Den temporära lagen har underlättat förberedelserna för nya hyresbostadsprojekt i arbetspensionsförsäkringsbolagen.

4 Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts i social- och hälsovårdsministeriet. I samband med beredningen har man hört Finansinspektionen, Arbetspensionsförsäkrarna TELA rf, Akava rf, Finlands Näringsliv EK rf, Finlands Fackförbunds Centralorganisations rf samt Tjänstemanna-centralorganisationen STTK rf.

5 Ikraftträdande

Lagarna föreslås träda i kraft den 1 januari 2017.

I lagen om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (1353/2014) föreslås att ikraftträdandebestämmelsen ändras så att lagen är i kraft till utgången av 2019. Det föreslås att lagens tillämpningsbestämmelse ändras så att lagen tillämpas till utgången av 2034 på sådana bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag och som bildas medan lagen är i kraft.

Pensionsanstalterna ska göra en risk- och solvensbedömning första gången inom ett år efter lagens ikraftträdande. Ett sammandrag av den första risk- och solvensbedömningen ska också tillställas Finansinspektionen inom ett år efter lagens ikraftträdande.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs riksdagen följande lagförslag:

Lagförslag

1.

Lag

om ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag (354/1997) en ny 12 k § som följer:

4 Kap.

Bolagets förvaltning

12 k §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen och den operativa ledningen för ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

- 1) hur de väsentliga riskerna inverkar på arbetspensionsförsäkringsbolagets verksamhet,
- 2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt.

Arbetspensionsförsäkringsbolaget ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

Denna lag träder i kraft den 20 .

Ett arbetspensionsförsäkringsbolag ska senast inom ett år efter att denna lag trädde i kraft genomföra den första risk- och solvensbedömningen enligt 12 k § och ge in ett sammandrag av den till Finansinspektionen.

2.

Lag

**om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av lagen om
arbetspensionsförsäkringsbolag**

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag
(1353/2014) ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015 och gäller till och med den 31 december 2019.

Denna lag tillämpas till och med den 31 december 2034 på sådana bostadsaktiebolag som är
dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag och som bildas medan lagen är i
kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 . _____

3.

Lag

om ändring av lagen om sjömanspensioner

I enlighet med riksdagens beslut
fogas till lagen om sjömanspensioner (1290/2006) en ny 184 a § som följer:

184 a §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen och den operativa ledningen för en pensionskassa ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

- 1) hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionskassans verksamhet,
- 2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt.

Pensionskassan ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En pensionskassa ska senast inom ett år efter att denna lag trädde i kraft genomföra den första risk- och solvensbedömningen enligt 184 a § och ge in ett sammandrag av den till Finansinspektionen.

4.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 48 d § 1 mom., sådant det lyder i lag 443/2012,
ändras 48 d § 4 mom. och 48 h §, sådana de lyder, 48 d § 4 mom. i lag 443/2012 och 48 h § i lagarna 308/2015 och 322/2015, samt
fogas till lagen en ny 25 a § som följer:

25 a §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen för en pensionsstiftelse ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

- 1) hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionsstiftelsens verksamhet,
- 2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt.

Pensionsstiftelsen ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

48 d §

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om uppgörandet och inlämnandet av de planer som avses i 2 och 3 mom.

48 h §

En förutsättning för att pensionsstiftelsen ska kunna hänföra den post enligt 48 a § 2 mom. 5 punkten som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt till solvenskapitalet är att pensionsstiftelsen i risk- och solvensbedömningen enligt 25 a § beskriver vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionsstiftelsens placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen förstärks genom understödsavgifter eller sänkningar av understödsavgifterna begränsas.

Den post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionsstiftelsen ska följa hur de mål som uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionsstiftelsen kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital om pensionsstiftelsens verksamhet inte motsvarar de mål som uppställts för användningen av posten.

Om en post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt har hänförts till solvenskapitalet ska pensionsstiftelsen följa förhållandet mellan sin solvens och den genomsnittliga

solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om pensionsstiftelsens solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga nivån för solvensen inom arbetspensionssystemet så att avvikelser i betydande grad ökar riskerna för pensionsstiftelsens verksamhet, ska pensionsstiftelsen begränsa användningen av tilläggsförsäkringsansvaret för att sänka understödsavgifterna eller stärka solvenskapitalet genom tilläggsavgifter.

Av en pensionsstiftelses solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den som nämns i 1 mom. Finansinspektionen kan dock tillåta att denna post i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur en post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt ska följas och beaktas i risk- och solvensbedömningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En pensionsstiftelse ska senast inom ett år efter att denna lag trädde i kraft genomföra den första risk- och solvensbedömningen enligt 25 a § och ge in ett sammandrag av den till Finansinspektionen.

5.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 83 e § 1 mom., sådant det lyder i lag 444/2012,
ändras 83 e § 4 mom. och 83 u §, sådana de lyder, 83 e § 4 mom. i lag 444/2012 och 83 u § i lagarna 444/2012 och 323/2015, samt
fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

33 a §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen för en pensionskassa ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

- 1) hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionskassans verksamhet,
- 2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt.

Pensionskassan ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

83 e §

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om uppgörandet och inlämnandet av de planer som avses i 2 och 3 mom.

83 u §

För att pensionskassan ska kunna hänföra den post enligt 83 b § 2 mom. 8 punkten som baserar sig på delägarens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska pensionskassan i risk- och solvensbedömningen enligt 33 a § beskriva vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionskassans placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen utökas genom försäkringspremier eller nedsättningar av försäkringspremierna begränsas. Pensionskassans delägare ska informeras om att posten används inom solvenskapitalet.

Den post som baserar sig på delägarens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionskassan ska följa hur de mål som uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionskassan kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital, om pensionskassans verksamhet inte motsvarar de mål som uppställts för användningen av posten.

Efter att ha hänfört den post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska pensionskassan följa sin solvens i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om pensionskassans solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet så att avvikelser i betydande grad ökar riskerna för pensionskassans verksamhet, ska pensionskassan begränsa användningen av tilläggsförsäkringsansvaret för att nedsätta försäkringspremierna eller stärka solvenskapitalet genom tilläggsavgifter.

Av en pensionskassas solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den som nämns i 1 mom. Finansinspektionen kan tillåta att denna post i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur en post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt ska följas och beaktas i risk- och solvensbedömningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En pensionskassa ska senast inom ett år efter att denna lag trädde i kraft genomföra den första risk- och solvensbedömningen enligt 33 a § och ge in ett sammandrag av den till Finansinspektionen.

Helsingfors den 17 mars 2016

Vid förhinder för statsministern, kommun- och reformminister

Anu Vehviläinen

Social- och hälsovårdsminister Hanna Mäntylä

2.

Lag

om ändring av ikraftträdandebestämmelsen i lagen om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen om temporär ändring av lagen om arbetspensionsförsäkringsbolag
(1353/2014) ikraftträdandebestämmelsen som följer:

Gällande lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015 och gäller till och med den 31 december 2017.

Denna lag tillämpas till och med den 31 december 2032 på sådana bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag och som bildas medan lagen är i kraft.

Föreslagen lydelse

Denna lag träder i kraft den 1 januari 2015 och gäller till och med den 31 december 2019.

Denna lag tillämpas till och med den 31 december 2034 på sådana bostadsaktiebolag som är dottersammanslutningar till arbetspensionsförsäkringsbolag och som bildas medan lagen är i kraft.

Denna lag träder i kraft den 20 .

4.

Lag

om ändring av lagen om pensionsstiftelser

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om pensionsstiftelser (1774/1995) 48 d § 1 mom., sådant det lyder i lag 443/2012,
ändras 48 d § 4 mom. och 48 h §, sådana de lyder, 48 d § 4 mom. i lag 443/2012 och 48 h § i lagarna 308/2015 och 322/2015, samt
fogas till lagen en ny 25 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

25 a §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen för en pensionsstiftelse ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

1) hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionsstiftelsens verksamhet,

2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt.

Pensionsstiftelsen ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

48 d §

Pensionsstiftelsens styrelse ska som en del av placeringsplanen fastställa en riskhanteringsplan för fem år, vilken gäller

48 d §

(1 mom. upphävs)

Gällande lydelse

användningen av understödsavgifter för att stödja solvensen. När solvensen försvagas får behovet att höja understödsavgifterna inte bli så stort att arbetsgivarens betalningsförmåga äventyras. Planen ska tillställas Finansinspektionen. Pensionsstiftelsen ska göra upp en ny plan om Finansinspektionen anser att det inte går att genomföra riskhanteringsplanen. Pensionsstiftelsens styrelse ska tillämpa planen när den fastställer den årliga nivån på understödsavgifterna.

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om uppgörandet och inlämnandet av de planer som avses i 1—3 mom.

48 h §

En förutsättning för att pensionsstiftelsen ska kunna hänföra den post enligt 48 a § 2 mom. 5 punkten som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt till är att pensionsstiftelsen i riskhanteringsplanen enligt 48 d § beskriver vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionsstiftelsens placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen förstärks genom understödsavgifter eller sänkningar av understödsavgifterna begränsas.

Den post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionsstiftelsen ska följa hur de mål som i riskhanteringsplanen uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionsstiftelsen kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital om pensionsstiftelsens verksamhet inte motsvarar riskhanteringsplanen.

Om en post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt har hänförts till solvenskapitalet ska pensionsstiftelsen följa förhållandet mellan sin solvens och den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om pensionsstiftelsens solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga nivån för solvensen inom arbetspensionssystemet så att avvikelserna i betydande grad ökar riskerna för pensions-

Föreslagen lydelse

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om uppgörandet och inlämnandet av de planer som avses i 2 och 3 mom.

48 h §

En förutsättning för att pensionsstiftelsen ska kunna hänföra den post enligt 48 a § 2 mom. 5 punkten som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt till solvenskapitalet är att pensionsstiftelsen i *risk- och solvensbedömningen* enligt 25 a § beskriver vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionsstiftelsens placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen förstärks genom understödsavgifter eller sänkningar av understödsavgifterna begränsas.

Den post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionsstiftelsen ska följa hur de mål som uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionsstiftelsen kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital om pensionsstiftelsens verksamhet inte motsvarar *de mål som uppställts för användningen av posten*.

Om en post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt har hänförts till solvenskapitalet ska pensionsstiftelsen följa förhållandet mellan sin solvens och den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om pensionsstiftelsens solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga nivån för solvensen inom arbetspensionssystemet så att avvikelserna i

Gällande lydelse

stiftelsens verksamhet, ska pensionsstiftelsen begränsa användningen av tilläggsförsäkringsansvaret för att sänka understödsavgifterna eller stärka solvenskapitalet genom tilläggsavgifter.

Av en pensionsstiftelses solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den som nämns i 1 mom. Finansinspektionen kan dock tillåta att denna post i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

Föreslagen lydelse

betydande grad ökar riskerna för pensionsstiftelsens verksamhet, ska pensionsstiftelsen begränsa användningen av tilläggsförsäkringsansvaret för att sänka understödsavgifterna eller stärka solvenskapitalet genom tilläggsavgifter.

Av en pensionsstiftelses solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den som nämns i 1 mom. Finansinspektionen kan dock tillåta att denna post i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur en post som baserar sig på arbetsgivarens tillskottsplikt ska följas och beaktas i risk- och solvensbedömningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En pensionsstiftelse ska senast inom ett år efter att denna lag trädde i kraft genomföra den första risk- och solvensbedömningen enligt 25 a § och ge in ett sammandrag av den till Finansinspektionen.

5.

Lag

om ändring av lagen om försäkringskassor

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om försäkringskassor (1164/1992) 83 e § 1 mom., sådant det lyder i lag 444/2012,
ändras 83 e § 4 mom. och 83 u §, sådana de lyder, 83 e § 4 mom. i lag 444/2012 och 83 u § i lagarna 444/2012 och 323/2015, samt
fogas till lagen en ny 33 a § som följer:

Gällande lydelse

Föreslagen lydelse

33 a §

Risk- och solvensbedömning

Styrelsen för en pensionskassa ska som en del av sitt strategiska beslutsfattande och sin riskhantering genomföra en risk- och solvensbedömning där en bedömning görs av

1) hur de väsentliga riskerna inverkar på pensionskassans verksamhet,

2) vilka åtgärder som är motiverade för hanteringen av de risker som framkommit vid bedömningen.

Risk- och solvensbedömningen ska uppdateras regelbundet och utan dröjsmål, om riskerna har förändrats väsentligt.

Pensionskassan ska till Finansinspektionen ge in ett sammandrag av risk- och solvensbedömningen samt de slutsatser som dragits av den. Sammandraget till Finansinspektionen ska innehålla åtminstone resultaten av risk- och solvensbedömningen, en beskrivning av de använda metoderna samt de viktigaste antagandena.

83 e §

Pensionskassans styrelse ska som en del av placeringsplanen fastställa en riskhanteringsplan för fem år, vilken gäller användningen av försäkringspremier för att stödja solvensen. När solvensen försvagas

83 e §

(1 mom. upphävs)

Gällande lydelse

får behovet att höja försäkringspremierna inte bli så stort att delägarrens betalningsförmåga äventyras. Planen ska tillställas Finansinspektionen. Pensionskassan ska göra upp en ny plan om Finansinspektionen anser att det inte går att genomföra riskhanteringsplanen. Pensionskassans styrelse ska tillämpa planen när den fastställer den årliga nivån på försäkringspremierna.

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om uppgörandet och inlämnandet av de planer som avses i 1—3 mom.

83 u §

För att pensionskassan ska kunna hänföra den post enligt 83 b § 2 mom. 8 punkten som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska pensionskassan i riskhanteringsplanen enligt 83 e § beskriva vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionskassans placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen utökas genom försäkringspremier eller nedsättningar av försäkringspremierna begränsas. Pensionskassans delägare ska informeras om att posten används inom solvenskapitalet.

Den post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionskassan ska följa hur de mål som i riskhanteringsplanen uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionskassan kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital, om pensionskassans verksamhet inte motsvarar riskhanteringsplanen.

Efter att ha hänfört den post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska pensionskassan följa sin solvens i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om pensionskassans solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet så att avvikelsen i betydande grad ökar riskerna för pensionskassans verksamhet, ska pensionskassan begränsa användningen av tilläggs-

Föreslagen lydelse

Finansinspektionen meddelar vid behov närmare föreskrifter om uppgörandet och inlämnandet av de planer som avses i 2 och 3 mom.

83 u §

För att pensionskassan ska kunna hänföra den post enligt 83 b § 2 mom. 8 punkten som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska pensionskassan i *risk- och solvensbedömningen* enligt 33 a § beskriva vad som eftersträvas genom posten, vilka konsekvenser posten har för pensionskassans placeringsplan, solvens, placeringsfördelning och avkastningsförväntningar samt i vilka situationer solvensen utökas genom försäkringspremier eller nedsättningar av försäkringspremierna begränsas. Pensionskassans delägare ska informeras om att posten används inom solvenskapitalet.

Den post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt ska dimensioneras med beaktande av det genomförbara mål som uppställts för den. Pensionskassan ska följa hur de mål som uppställts för användningen av posten uppnås. Pensionskassan kan inte hänföra posten till sitt solvenskapital, om pensionskassans verksamhet inte motsvarar *de mål som uppställts för användningen av posten*.

Efter att ha hänfört den post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt till solvenskapitalet ska pensionskassan följa sin solvens i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet. Om pensionskassans solvens försvagas i förhållande till den genomsnittliga solvensnivån för arbetspensionssystemet så att avvikelsen i betydande grad ökar riskerna för pensionskassans verksamhet, ska

Gällande lydelse

försäkringsansvaret för att nedsätta försäkringspremierna eller stärka solvenskapitalet genom tilläggsavgifter.

Av en pensionskassas solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den som nämns i 1 mom. Finansinspektionen kan tillåta att denna post i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

Föreslagen lydelse

pensionskassan begränsa användningen av tilläggsförsäkringsansvaret för att nedsätta försäkringspremierna eller stärka solvenskapitalet genom tilläggsavgifter.

Av en pensionskassas solvenskapital ska det belopp som motsvarar solvensgränsen bestå av andra poster än den som nämns i 1 mom. Finansinspektionen kan tillåta att denna post i två års tid hänförs till solvenskapitalet i de situationer som avses i 28 § i lagen om beräkning av solvensgränsen för pensionsanstalter och om diversifiering av placeringar även om solvenskapitalet underskrider solvensgränsen.

Finansinspektionen får meddela föreskrifter om hur en post som baserar sig på delägarrens tillskottsplikt ska följas och beaktas i risk- och solvensbedömningen.

Denna lag träder i kraft den 20 .

En pensionskassa ska senast inom ett år efter att denna lag trädde i kraft genomföra den första risk- och solvensbedömningen enligt 33 a § och ge in ett sammandrag av den till Finansinspektionen.